

חוק הספריות הציבוריות, תשל"ב – 1972

הגדרות

1. בחוק זה –

- "השר" – שר החינוך והתרבות;
 "ספרים" – לרבות תקליטים, שקופיות, ספרות בכתב עיוורים, סרטי רשמ-קול, סרטי תכ-
 ניות טלוויזיה וכיוצא באלה;
 "ספריה ציבורית" – ספריה של רשות מקומית, שהיא פתוחה לכל והוקמה לפי צו, או הוכרה,
 לפי סעיף 2.

הקמת ספריה
 ציבורית
 והכרה בה

2. (א) השר רשאי, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים, להטיל בצו על רשות מקומית
 או על רשויות מקומיות אחדות במשותף, להקים, להחזיק ולנהל ספריה בתחום שיפוטן.
 (ב) השר רשאי להכיר בספריה של רשות מקומית כספריה ציבורית, ומשעשה כן
 יחול עליה האמור בחוק זה.

פיקוח

3. ספריה ציבורית ונחה נתונה לפיקוחו של השר.

שיתוף גופים
 אחרים

4. בהקמתה של ספריה ציבורית, בתחזוקתה ובניהולה רשאית רשות מקומית לשותף מוס-
 דות וגופים אחרים.

שיעור השתתפות
 המדינה

5. השר יקבע מדי שנה בשנה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים, את שיעור השתתפותו
 של אוצר המדינה בהקמת ספריות ציבוריות, בתחזוקתן ובניהולן.

שירותים

6. (א) ספריה ציבורית תספק בתחום השיפוט של הרשות המקומית או הרשויות המקומ-
 מיות את השירותים הבאים, כולם או מקצתם, כפי שקבע השר:
 (1) השאלת ספרים, והשימוש בהם בכתלי הספריה הציבורית, למבוגרים,
 לבני נוער ולילדים;
 (2) מתן ייעוץ והדרכה בכל הנוגע לשימוש בספרים, לרבות שירות
 ביבליוגרפי;
 (3) קיום חוגי לימוד, הרצאות, תערוכות וכיוצא באלה.

דברי הסבר

יכול גם להכיר בספריה ציבורית קיימת. בין כך ובין
 כך, הספריה תהא נתונה לפיקוחו של השר.

בניגוד למוסדות חינוך רשמיים לפי חוקי
 החינוך היסודי, אין צורך שספריה ציבורית
 תהא על טהרת הבעלות המוניציפלית. שיתוף גורמים
 אחרים עשוי, בין השאר, להקל את הנטל הכספי של
 הרשויות המקומיות.

סעיפים מקובל בעולם הנאור שהספריה הציבורית
1 עד 3 היא חלק אינטגרלי של שירותי חינוך ותרבות
 חינויים. הספריות הציבוריות מוקמות ומנהלות בידי
 הרשויות המקומיות, בסיוע המדינה על ידי משרד החינוך
 והתרבות.

אחריות הרשות המקומית להקמת ספריה ציבורית
 מתחילה עם קבלת צו מאת שר החינוך והתרבות. השר

(ב) חוגי לימוד והרצאות במסגרת ספריה ציבורית, לא יראו אותם ספר כמש-
מעותו בפקודת החינוך¹ ובחוק פיקוח על בתי ספר, תשכ"ט-1969.²

7. רשות מקומית המקיימת ספריה ציבורית, רשאית, באישור השר ולפי עקרונות שקבע, תשלומים לגבות תשלומים מהמשתמשים בשירותי הספריה.

8. (א) השר רשאי להקים מועצה לספריות ציבוריות ולמנות את חבריה מבין אנשי חינוך, נציגי משרד החינוך והתרבות, נציגי משרד הפנים, נציגי הרשויות המקומיות, ספרנים בכירים ונציגי ציבור הספרנים.

(ב) השר רשאי להיוועץ במועצה בכל הנוגע לביצוע חוק זה והתקנת תקנות על פיו.

9. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות – ביצוע ותקנות

(1) סדרי הפיקוח על ספריות ציבוריות;

(2) שמות לספריות ציבוריות;

(3) דרכי השיתוף של גופים ומוסדות בקיום ספריות ציבוריות;

(4) הוראות בדבר רכישת ספרים עבריים מקוריים;

(5) העסקת כוח אדם, הקמת מבנים וקביעת תקציבים למלאי ספרים לכל ספריה ציבורית; תקנות לענין פסקה זו יותקנו בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים.

10. השר רשאי להחיל חוק זה בהדרגה, לאחר התייעצות עם שר האוצר ושר הפנים, ובלבד שתוך חמש שנים מיום פרסום חוק זה ברשומות יחיל אותו השר כאמור על כל הרשויות המקומיות.

דבריו הסבר

סעיף 10 הקמת ספריות ציבוריות משמעותה הקצבת כספים, הן של השלטון המקומי והן של השלטון המרכזי. לפיכך תוטל החובה להקים בהדרגה, תוך התייעצות בשר האוצר ובשר הפנים, תוך חמש שנים מיום פרסומו של החוק ברשומות.

סעיף 6(ב) לפי חוקי החינוך, מקום שבו לומדים באופן שיטתי יותר מעשרה בני אדם הוא "בית ספר". חוגי לימוד והרצאות בספריה עלולים איפוא להימצא בגדר בית ספר – ובגדר תחולת חוקי החינוך. לא לכך הכוונה, ומוצע לומר זאת במפורש.

¹ חוקי א"י, כרך א', פרק ב', עמ' 594.

² ס"ח תשכ"ט, עמ' 180.